

(/)

 (/)

> Danmark - Historie og topografi ([http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11)

11-11)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Septemberforliget

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/de-stridbare-danskere>)

Septemberforliget

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2906

Del artikel: ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget))

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget))

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget&title=)

[11/septemberforliget&title=\)](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/septemberforliget&title=)

Lars Kjølhede Christensen

Septemberforliget

100 danmarkshistorier. Aarhus Universitetsforlag
2020. 100 sider. 100 kr.

Hungerkrigen

Af Preben Etwil

Der skal lyde en stor ros til Aarhus Universitetsforlags projekt om at udgive en bogserie på 100 danske historienedslag – hver på hundrede sider. Indtil nu har det været fremragende fortællinger af velskrivende videnspersoner.

Denne bog af Lars Kjølhede Christensen om Septemberforliget er ingen undtagelse. Den er fremragende fortalt. Skrevet i et let tilgængeligt sprog og uden forstyrrende indskud, sidefortællinger og notehenvisninger. Der er altså ikke tale om et videnskabeligt værk, men en fortælling, der i høj grad bygger på eksisterende forskning på området. Fokus er at formidle på saglig vis en meget væsentlig del af den danske velfærdshistorie – organiseringen af det danske arbejdsmarked.

Udgangspunktet for bogen er, at i foråret 1899 strejkede flere jyske snedkere for at få mere i løn. Det ville arbejdsgiverne ikke give dem. Men konflikten udviklede sig hurtigt til at handle om retten til at lede og fordele arbejdet, og det fik arbejdsgiverne til at lockoute 40.000 arbejdere i hele landet. Borgerkrig kaldte arbejdsgiverne det, hungerkrig råbte arbejderne. I 107 dage rystede lockouten Danmark, og især blev de københavnske arbejdere hårdt ramt. Men i september 1899 lykkedes det efter hårde forhandlinger, og forskellige sammenbrud, at nå frem til et forlig, som begge parter i konflikten kunne godkende – heraf navnet Septemberforliget.

Forliget blev udlagt af begge parter som en sejr, men realistisk set var det nok arbejdsgiverne, der trak det længste stå. Der blev flyttet lidt på organisationsretten, det kollektivt ansvar og medbestemmelse, men arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet stod urørt tilbage. Alligevel blev grundstenen til det moderne arbejdsmarked lagt med Septemberforliget. Det blev begyndelsen til det fagretslige system, der senere – langt senere - fik navnet: Den danske model. Grundprincippet er, at det er aftaleparterne, der bestemmer arbejdsforholdene på det danske arbejdsmarked, men bistået af mægling, regulering og domstolsprøvelser fra statens side.

For historikernørder er der nok ikke meget at hente i denne bog – og det er vel heller ikke hensigten?

Bogens styrke ligger i det formidlingsmæssige. En klar og redelig historisk fremstilling, der med rette kan læses som én stor oversigtsartikel.

Bogen er skrevet i et nudansk sprog, der er let at forstå og følge, og det skal bogen have ros for, men ét enkelt sted kunne forfatteren – efter anmelderens mening - godt have bevaret datidens udtryk. I bogen skrives der om, at konflikten i samtiden blev kaldt "Sultkrigen". Dette er ikke helt rigtigt. Både i samtiden men også i eftertiden bliver lockouten faktisk benævnt: "Hungerkrigen". Mest af alt for at bevare stemningen i beretningen. For der forskel på det bare at sulte, som arbejderbefolkningen faktisk ofte gjorde, og så det, at arbejderbefolkningen især i København blev udsat for noget, der godt kunne ligne en egentlig hungersnød.

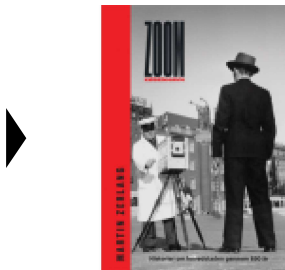
Med disse ord skal bogen varm anbefales, og vil med god nytte kunne anvendes i historie- og samfundsfag på gymnasieniveau. Ja, selv for personer der bare har lyst til at få genopfrisket historien, kan få god glæde af bogen.

Den giver overblik, og den er hurtigt læst.

[Historie-online.dk, den 12. februar 2020]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/de-stridbare-danskere>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

ZOOM KØBENHAVN

TRAP DANMARK BIND 6

(</article/items/view/2775/63>)

(</article/items/view/2850/4>)

**DET KOOPERATIVE
ALTERNATIV**

(<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/historie-og-topografi-11-11-11/det-kooperative-alternativ-arbejderkooperationen-i-danmark-1852-2012>)

Klima og katastrofer

Ny serie i podcasten "Åsteder"

(<http://www.historie-online.dk/nyheder-og-aktiviteter-2-2/klima-og-katastrofer>) (<http://www.historie->

Lærernes dag i H.C. Andersens Hus